

		Назив предмета: Синтакса српског језика 1		
Шифра предмета	Статус предмета	Семестар	Број ECTS кредита	Фонд часова
12CCCJ1	обавезан	VII	5	2 + 2
Студијски програми за које се организује: Српски језик и књижевност				
Условљеност другим предметима: -				
Циљеви изучавања предмета: Овладавање основним знањима о устројству и функционисању падежних односа у стандардном српском језику. Усвајање знања о основним синтаксичко-семантичким одликама прости и сложене реченице.				
Исходи/резултати учења (стечена знања): Након што одслушају ова предавања студенти ће овладати устројством и типовима сложених структура у српском језику, упознаће се с недоумицама у вези с методолошким приступима проучавању сложених синтаксичких структура уопште и оспособиће се за различите врсте анализа (за анализу општих карактеристика падежног система српског језика с обзиром на степен интегрисаности у реченичну структуру, за анализу значења приједлога као конкретизатора падежних значења, те за анализу појединих типова сложених структура, укључујући и анализу на нивоу текста). Све то увелико ће их припремити за посао професора српског језика у школама.				
Име и презиме наставника и сарадника: др Дијана Црњак, ред. проф., мр Горан Милашин, виши асист.				
Методе наставе и савладавања градива: Предавања и вјежбе. Колоквијуми и испит.				
Садржај предмета:				
Припр. недјеља	Припрема и упис семестра			
I недјеља	Синтакса и њен предмет. Синтакс. јединице: синтаксема, синтагма, реченица, дискурс.			
II недјеља	Разлике између реченице и синтагме. Класификација синтагми.			
III недјеља	Реченица: граматички састав, ред ријечи, интонација. Подјела реченице. Опозиција потврдне/ одричне реченице. Подјела према саставу: прости и сложене реченице. Подјела према значењу: изјавне, упитне, заповједне, узвичне реченице.			
IV недјеља	Проста реченица. Имперсоналне реченице.			
V недјеља	Основне разлике између зависних и независних клауза. Везници, корелативи, конектори.			
VI недјеља	Независносложене реченице: саставне, раставне, градационе.			
VII недјеља	Супротне реченице. Ексклузивност и конклузивност као подврсте супротности односно саставности.			
VIII недјеља	Зависносложене реченице: субјекатске, објекатске, релативне, временске, мјесне, условне, узрочне, посљедичне, финалне, псеудофиналне, начинске, поредбене, допусне, ексцептивне, експективне...			
IX недјеља	Синтакса и семантика падежа. Централни и периферни падежи. Значења и функције.			
X недјеља	Номинатив. Вокатив.			
XI недјеља	Генитив.			
XII недјеља	Датив. Акузатив.			
XIII недјеља	Инструментал. Локатив.			
XIV недјеља				
XV недјеља				
Оптерећење студента на предмету:				
<u>Недјељно:</u> 2 часа предавања + 2 часа вјежби		<u>У семестру:</u> 30 часова предавања + 30 часова вјежби		
Студенти су обавезни да похађају наставу и вјежбе.				
Обавезна литература:				
Пипер, П. и др. <i>Прилози граматици српског језика. Синтакса савременог српског језика. Проста реченица.</i> Београд: Институт за српски језик САНУ – Београдска књига – Матица српска, 2005.				
Пипер, П. и др. <i>Синтакса сложене реченице у савременом српском језику.</i> Матица српска, 2018.				
Стевановић, М. <i>Савремени српскохрватски језик II: Синтакса.</i> Београд: Научна књига.				
Ивић, М. <i>Лингвистички огледи.</i> Београд: Библиотека XX век (било које издање).				
Ковачевић, М. <i>Огледи из српске синтаксе.</i> Београд: Друштво за српски језик и књижевност Србије. 2009.				
Станојчић, Ж., Поповић, Љ. <i>Савремени српски језик.</i> Уџбеник за I–IV разред средње школе. Београд – Нови Сад: Завод за уџбенике и наставна средства (било које издање).				
Изабрани чланци: по договору, у зависности од афинитета и знања студената				
Облици провјере знања и оцјењивање: присуство и рад на часу (10 бодова максимално); 1. колоквијум (20 бодова максимално); 2. колоквијум (20 бодова максимално); завршни испит (50 бодова максимално)				
Име и презиме наставника који је припремио податке: проф. др Дијана Црњак				